

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.00-045-14853
Konu : Yardımlarda Mülki İdare Amirine Bildirim.

02/11/2012

BAKANLIK MAKAMINA

İlgi : Dernekler Dairesi Başkanlığının 12.09.2012 tarih ve B.05.0.DDB.0.02.01.00-3441 sayılı yazısı.

GÖRÜŞ İSTENİLEN KONU : Dernekler Dairesi Başkanlığının İlgi yazısıyla; dernekler ile merkezleri dışında başka bir kaynaktan yardım alacak olan, ülkemizde faaliyette bulunan yabancı dernek şube ve temsilciliklerinin, ülkemiz resmi kurumları (Merkezi Finans ve İhale Birimi, Ulusal Ajans vs.) aracılığıyla kullandıkları yurt dışı kaynaklı fonları, mülki idare amirliklerine bildirmelerine gerek olup olmadığı hususunda Bakanlık görüşü istenilmektedir.

İLGİLİ BİRİMİN GÖRÜŞÜ :Dernekler Dairesi Başkanlığı konuya ilişkin olarak;

“ ...

Bu kapsamda, dernekler ile merkezleri dışında başka bir kaynaktan yardım alacak olan, ülkemizde faaliyette bulunan yabancı dernek şube ve temsilciliklerinin, ülkemiz resmi kurumları (Merkezi Finans ve İhale Birimi, Ulusal Ajans vs.) aracılığıyla kullandıkları yurt dışı kaynaklı fonları, mülki idare amirliklerine bildirmelerine gerek olmadığı değerlendirilmekte ise de ... ”

Şeklinde görüş bildirmiştir.

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİNİN GÖRÜŞÜ: Konuya ilişkin mevzuatta;

5253 sayılı Dernekler Kanununun “ Amaç ve kapsam ” başlıklı 1 inci maddesinde; “*Bu Kanunun amacı; dernekler, dernek şube veya temsilcilikleri, federasyonlar, konfederasyonlar ve yabancı dernekler ile merkezleri yurt dışında bulunan dernek ve vakıf dışındaki kâr amacı gütmeyen kuruluşların Türkiye'deki şube veya temsilciliklerinin yasak ve izne tâbi faaliyetlerini, yükümlülüklerini, denetimlerini ve uygulanacak cezalar ile derneklere ilişkin diğer hususları düzenlemektir.*” ,

Aynı Kanunun “*Uluslararası faaliyet*” başlıklı 5 inci maddesinde; “*Dernekler,*

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.00-045-14853

02/11/2012

Konu : Yardımlarda Mülki İdare Amirine Bildirim.

tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere uluslararası faaliyette veya işbirliğinde bulunabilir, yurt dışında temsilcilik veya şube açabilir, yurt dışında dernek veya üst kuruluş kurabilir veya yurt dışında kurulmuş dernek veya kuruluşlara katılabilirler.

Yabancı dernekler, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının izniyle Türkiye'de faaliyette veya işbirliğinde bulunabilir, temsilcilik veya şube açabilir, dernek veya üst kuruluş kurabilir veya kurulmuş dernek veya üst kuruluşlara katılabilirler.”,

“Yardım ve işbirliği” başlıklı 10 uncu maddesinde; “Dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere, benzer amaçlı derneklerden, siyasi partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan maddî yardım alabilir ve adı geçen kurumlara maddî yardımda bulunabilirler.

5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, dernekler kamu kurum ve kuruluşları ile görev alanlarına giren konularda ortak projeler yürütebilirler. Bu projelerde kamu kurum ve kuruluşları, proje maliyetlerinin en fazla yüzde ellisi oranında aynî veya nakdî katkı sağlayabilirler. (Ek cümle: 18/2/2009 – 5838/7 md.) 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi çerçevesinde özürülülerin ve eski hükümlülerin mesleki eğitim ve mesleki rehabilitasyonu, kendi işlerini kurmaları, özürülülerin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojilerine ilişkin projeler ile benzeri projelerde bu oran aranmaz.”,

“Yurt dışından yardım alınması” başlıklı 21 inci maddesinde; “Dernekler mülki idare amirliğine önceden bildirimde bulunmak şartıyla yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynî ve nakdî yardım alabilirler. Bildirimin şekli ve içeriği yönetmelikte düzenlenir. Nakdî yardımların bankalar aracılığıyla alınması zorunludur.”

“Ceza hükümleri” başlıklı 32 nci maddesinin 1 inci fıkrasının (k) bendinde; “9 ve 19 uncu maddelerin üçüncü fıkralarındaki zorunluluğa uymayanlar ile tutulması zorunlu olan defter ve belgelerin, gerekli dikkat ve özen gösterilmiş olması şartıyla elde olmayan bir nedenle okunamayacak hâle gelmesi veya kaybolması hâlinde, öğrenme tarihinden itibaren onbeş gün içinde dernek merkezinin bulunduğu yerin yetkili mahkemesine zayi belgesi almak için başvurmayan veya bu belgeyi denetim sırasında ibraz edemeyenler üç aya kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır. 21 inci maddedeki yükümlülükler aykırılık halinde de failer hakkında aynı cezaya hükümlenir.”,

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.00-045-14853
Konu : Yardımlarda Mülki İdare Amirine Bildirim.

02/11/2012

31.03.2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren **Dernekler Yönetmeliğinin** “Yurt Dışından Yardım Alma” başlıklı Dördüncü bölümünün “*Bildirim yükümlülüğü*” başlıklı 18 inci maddesinde; “(Değişik ibare:RG-30/10/2011-28100) Dernekler, mülki idare amirliğine önceden bildirimde bulunmak şartıyla yurt dışındaki kişi, kurum ve kuruluşlardan aynı ve nakdi yardım alabilirler. Nakdi yardımların bankalar aracılığıyla alınması ve kullanılmadan önce bildirim şartının yerine getirilmesi zorunludur.”,

Aynı Yönetmeliğin “Başvuru” başlıklı 19 uncu maddesinde; “ Yurtdışından yardım alacak olan (Değişik ibare:RG-30/10/2011-28100) Dernekler EK-4’te belirtilen Yurtdışından Yardım Alma Bildirimini iki nüsha olarak doldurup mülki idare amirliğine bildirimde bulunurlar.

Bildirim mülki idare amirliği tarafından onaylı bir örneği ilgili bankaya verilmek üzere başvuru sahibine verilir.”,

“Başvuru formu ekinde bulunacak belgeler” başlıklı 20 nci maddesinde;
“Başvuru formu ekinde, yetkili organın karar örneği, varsa bu konuda düzenlenen protokol, sözleşme ve benzeri belgeler ile yardımın aktarıldığı hesaba ilişkin dekont, ekstre ve benzeri belgenin bir örneği de eklenir.”,

Hükümleri yer almaktadır.

Dosyasının tetkikinden;Dernekler Dairesi Başkanlığının dernekler ile merkezleri dışında başka bir kaynaktan yardım alacak olan, ülkemizde faaliyette bulunan yabancı dernek şube ve temsilciliklerinin, ülkemiz resmi kurumları (Merkezi Finans ve İhale Birimi, Ulusal Ajans vs.) aracılığıyla kullandıkları yurt dışı kaynaklı fonları, mülki idare amirliklerine bildirmelerine gerek olup olmadığı hususunda Bakanlık görüşü istediği anlaşılmaktadır.

Mevcut mevzuat hükümleri doğrultusunda görüş istenilen konu irdelendiğinde;

Dernekler Kanununun 21 inci maddesinde, derneklerin yurt dışından aynı veya nakdi yardım alabileceği, ancak bunun için önceden ilgili mülki idare amirliğine bildirimde bulunulmasının yasal bir zorunluluk olduğu, nakdi yardımların bankalar aracılığıyla alınabileceği, bu hükme aykırı davrandığı tespit edilenlerin Kanunun 32 inci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre üç aya kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılacağı hususlarının düzenlendiği,

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.00-045-14853

02/11/2012

Konu : Yardımlarda Mülki İdare Amirine Bildirim.

Bu düzenlemenin Dernekler Yönetmeliğinin 18, 19 ve 20 nci maddelerinde daha detaylı yer aldığı, hem Kanunda hem de Yönetmelikte derneklerin yurt dışından aynı ya da nakdi yardım alabilmesinin önceden ilgili mülki idare amirine bildirimde bulunulması şartına bağlı olduğu, Kanunda ve Yönetmelikte mülki idare amirine bildirimde bulunulmasının istisnası niteliğinde herhangi bir düzenleme bulunmadığı, bu nedenle Merkezi Finans İhale Birimi veya Ulusal Ajans vs. gibi birimler vasıtasıyla alınacak yardımların veya bunlar vasıtasıyla kullanılacak fonların da bir istisna teşkil etmediği, bu birimler aracılığıyla alınacak yardımlarda da mülki idare amirine önceden bildirim zorunluluğunun bulunduğu,

Ayrıca;ülkemizde faaliyette bulunan yabancı derneklerin de 5253 sayılı Kanununun 1 inci maddesi gereği aynı hükümlere tabi oldukları ve aynı şekilde alınacak yardımlarda mülki idare amirine önceden bildirimde bulunmaları gerektiği,

Dolayısıyla; yabancı dernekler dâhil, derneklerin yurt dışından alacakları yardımlar veya Merkezi Finans İhale Birimi ya da Ulusal Ajans vs. gibi birimler vasıtasıyla kullanılacakları fonlar hakkında mülki idare amirine önceden bildirimde bulunulması gerektiği, mevzuat değişikliği yapılmadan aksine bir uygulama yapılamayacağı,

Değerlendirilmektedir.

Uygun görüldüğü takdirde görüş yazımızın Dernekler Dairesi Başkanlığına havalesini arz ederim.

Ahmet SARAÇ
I. Hukuk Müşaviri V

DERNEKLER DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.05.0.HUK.0.00.00.00-045-14853
Konu : Yardımlarda Mülki İdare Amirine Bildirim.

02/11/2012

02/11/2012

Aziz YILDIRIM
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı